

Amtsrådsforeningen i Danmark

Folketingets kommunaludvalg

Indenrigsministeren har den 24. april 1985 fremsat forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Ændret tilskudsberegning som følge af social finansiering). (Lovforslag nr. 225).

Lovforslaget om ændringer i tilskuds- og udligningssystemet som følge af ændret social finansiering knytter sig til de lovforslag, som indenrigsministeren og socialministeren har fremsat om afvikling af refusionerne for en række sociale udgiftsområder. Endvidere er det i lovforslagets beregninger forudsat, at de psykiatriske H-plejehjem overføres fra sygehusvæsenet til socialområdet.

Lovforslagets formål er at sikre, at de byrdefordelmæssige forskydninger som følge af omlægningen af de sociale refusioner bliver så små som muligt. Lovforslaget foreslås derfor at træde i kraft samtidig med omlægningen af de sociale refusioner, dvs. pr. 1. januar 1987.

Lovforslaget indeholder for amterne følgende forslag til ændringer i tilskuds- og udligningssystemet:

- indførelse af et nyt socialt kriterium (dødelighed) og en samlet forøgelse af de sociale kriteriers vægt fra 17,5 pct. til 20,0 pct.
- en korrektion for regionale lønforskelle i statens tilskud til amterne samt ved udligningen af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov
- forhøjelse af udligningsniveauet fra 80 til 85 pct. i udligning af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov
- 3-årigt særtilskud for kommuner, hvis tab overstiger 0,3 pct. af deres beskatningsgrundlag.

Ifølge lovforslagets beregninger medfører den samlede omlægning af den sociale finansiering samt de foreslåede ændringer af tilskuds- og udligningssystemet, at amterne får et tab på ca. 300 mill. kr., der modsvares af

en tilsvarende gevinst for Københavns og Frederiksberg kommuner.

Amtsrådsforeningen må tage forbehold for forudsætningerne om uændret skat ved uændret aktivitet fra 1987, når amterne under ét påføres en merudgift på ca. 300 mill. kr. som følge af ændringerne i lovforslaget om social finansiering.

Amtsrådsforeningen skal i øvrigt beklage, at der ikke foreligger beregninger af de samlede byrdefordelmæssige konsekvenser af dette lovforslag og lovforslaget om konjunkturregulering, selv om ændringer i forbindelse med omlægningen af den sociale finansiering først træder i kraft den 1. januar 1987.

Det er Amtsrådsforeningens opfattelse, at såvel korrektionen for regionale lønforskelle som ændringen i udligningsniveauet fra 80 til 85 pct. ikke har sammenhæng med ændringen af den sociale finansiering. Sådanne forslag kan derfor gennemføres uafhængigt af omlægningen af den sociale finansiering og i givet fald allerede fra 1986.

Samtidig må det konstateres, at forslagene om at korrigere lønforskelle og at ændre udligningsniveauet for amterne betyder, at de byrdefordelmæssige konsekvenser ved omlægningen af finansieringsreglerne på det sociale område bliver mere omfattende.

Såfremt udligningsniveauet hæves, bør virkningerne af at erstatte den gennemsnitlige skatteprocent med den faktiske skatteprocent ved udligningen af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov undersøges og belyses nærmere.

Der kan i den forbindelse henvises til indenrigsministeriets betænkning nr. 963 af oktober 1982: Kommunal udligning og tilskud til kommuner. Heri er det bl.a. konkluderet, »at man ved høje udligningsniveauer bør anvende faktisk beskatningsniveau, mens det gennemsnitlige beskatningsniveau kan anvendes ved lave udligningsniveauer.«